

قانون دائمی ارزش افزوده

توضیحات قانون

حضرت حجت الاسلام جناب آقای دکتر روحانی

رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرائی اصل یکصد و بیست و ۹۴/ ۸۹۲۹۵ مورخ ۴۲ / عطف به نامه شماره ۹۰۲۴۶۱ سوم (۹۴۲) قانون اساسی ۹۲۱۸ جمهوری اسلامی ایران قانون مالیات بر ارزش افزوده که با عنوان لایحه به ۹۲۶۶ و ۲/ مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۴ تأیید شورای محترم نگهبان، بهیوست ابلاغ میشود

محمدباقر قالیباف

رونوشت

معاونت محترم قوانین، جهت استحضار و اقدام -

معاونت محترم نظارت، جهت استحضار و اقدام -

قانون مالیات بر ارزش افزوده

فصل اول- تعاریف و کلیات

ماده ۱- مفاهیم و اصطلاحات زیر، در این قانون، دارای تعاریف مشروحه ذیل میباشند

الف- عرضه: واگذاری کالا یا ارائه خدمت به غیر، از طریق هر نوع معامله یا عقد قانونی؛

ب- واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور به قلمرو گمرکی کشور یا مناطق آزاد تجاری- صنعتی یا مناطق ویژه اقتصادی؛

پ- صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور صنعتی؛

ت- مالیات و عوارض فروش: مالیات و عوارض متعلق به عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول مالیات و عوارض توسط مؤدی در یک دوره معین؛

ث- مالیات و عوارض خرید: مالیات و عوارض متعلق به خرید کالاها و خدمات مشمول مالیات و عوارض برای فعالیتهای اقتصادی مؤدی در یک دوره معین؛

ج- مالیات بر ارزش افزوده: مابهالتفاوت مالیات و عوارض فروش با مالیات و عوارض خرید در یک دوره معین؛

چ- عوارض: مبالغی که به موجب این قانون به همراه مالیات برای شهرداریها و دهیاریها وضع میشود. در این قانون، هر جا مراد، نوع دیگری از عوارض بوده، به صراحت بیان شده است؛ از جمله عوارض واحدهای آلاینده، عوارضهای سالانه خودرو و عوارض موضوع ماده (۸۲) این قانون

ح- مؤدی: شخصی است که به عرضه کالا، ارائه خدمت، واردات یا صادرات مبادرت مینماید

خ- دوره مالیاتی: دوره مالیاتی هر سهامه میباشد و منطبق بر فصول سال شمسی است

د- اعتبار مالیاتی: مالیات و عوارضی که مؤدی بابت خرید کالا (اعم از نهاده و کالای نهائی) یا خدمت به موجب این قانون پرداخت کرده است

ذ- معافیت مالیاتی: عدم تعلق مالیات و عوارض موضوع این قانون بر کالاها و خدمات و اصلاحات بعدی آن. / ۹۴ ر- قانون مالیاتهای مستقیم: قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۲۰۰۲ ۹۲۰۰ ز- سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

ماده (۹) قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه « ب » ژ- پایانه فروشگاهی: پایانه موضوع بند مؤدیان مصوب ۴۹ / ۷ / ۹۲۱۵

ماده (۹) قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه « ب » س- سامانه مؤدیان: سامانه موضوع بند مؤدیان

ماده ۲- عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و واردات و صادرات آنها، از لحاظ مالیات و عوارض مشمول مقررات این قانون است.

تبصره ۹- کالاها و خدمات مشمول موضوع این قانون که توسط مؤدیان حقیقی خریداری، تحصیل یا تولید میشود، در صورتی که برای مصارف شخصی برداشته شود عرضه کالا به خود محسوب میشود و مشمول مالیات و عوارض خواهد شد. در صورتیکه عرضه کالا به خود برای استفاده شغلی باشد مشمول مالیات و عوارض نخواهد شد.

تبصره ۴- معاوضه کالاها و خدمات در این قانون، عرضه کالا و ارائه خدمت از طرف هر یک از متعاملین محسوب میشود و مشمول مقررات این قانون است.

ماده ۳- تاریخ تعلق مالیات و عوارض تاریخ صدور صورتحساب مطابق با مقررات است تبصره- قبوض آب، برق، گاز و مخابرات از آنجا که سند فروش کالا یا خدمت محسوب میشوند، در حکم صورتحساب هستند.

ماده ۴- مؤدی مکلف است حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای هر دوره مالیاتی، کل مالیات و عوارضی را که طی آن دوره به فروش کالا و یا ارائه خدمات توسط وی تعلق گرفته است، با رعایت تبصره (۴) این ماده و پس از کسر اعتبار مالیاتی خود، به ترتیبی که سازمان مقرر میکند، پرداخت نماید.

تبصره ۹- مطابق این قانون، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر اینکه نسبه بودن معاملات و دریافت و پرداختهای مرتبط با آن در سامانه مؤدیان ثبت شده و به تأیید طرفین رسیده باشد. در مواردی که معامله یا قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد، نقدی تلقی میشود.

تبصره ۴- در معاملات غیرنقدی نظیر فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک و قراردادهای پیمانکاری و مشاورهای، تاریخ تعلق مالیات و عوارض همان تاریخ صدور صورتحساب است؛ لکن مؤدی با رعایت تبصره فوق مجاز است پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات را تا زمان پرداخت ثمن معامله توسط خریدار یا مبلغ قرارداد توسط کارفرما، متناسباً، به تأخیر بیندازد و سازمان تا زمان پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات توسط کارفرما یا خریدار، مؤدی را مشمول جریمه تأخیر در پرداخت نخواهد کرد. در خصوص معاملات مذکور، تا زمان پرداخت مالیات و عوارض

توسط خریدار، اعتبار مالیاتی برای وی از این بابت منظور نخواهد شد.

تبصره ۲- کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۸) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۵/۷/۹۲۵۰ و ماده (۴۱) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موظفند علاوه بر ثبت اصل قرارداد پیمانکاری، کلیه پرداختهای خود به پیمانکار /۹۴/ مصوب ۹۲/۹۲۱۸ را نیز در سامانه مؤدیان ثبت نموده، همزمان با هر پرداخت، مالیات و عوارض متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کنند. چنانچه کارفرما از پرداخت مالیات و عوارض فروش خودداری کند، بعد از انقضای مهلت قانونی، اصل مالیات و عوارض و جریمه‌های متعلق به آن توسط سازمان از طریق عملیات اجرائی از کارفرما وصول و اصل مالیات و عوارض به حساب پیمانکار منظور خواهد شد.

تبصره ۲- پیمانکاران و مهندسان مشاور موضوع این ماده میتوانند از اوراق تسویه خزانه موضوع و اوراق مالی /۴/ ماده (۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۹۲۱۲/۹ اسلامی که توسط دولت منتشر میشود (منوط به دریافت مستقیم از دولت) برای تسویه مالیات و عوارض خود استفاده نمایند. سازمان مکلف به پذیرش این اوراق به عنوان مالیات و عوارض به میزان ارزش تنزیلشده آن (با نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه یا نرخ سود اوراق مالی- اسلامی) متناسب با سالهای باقی مانده تا سررسید است. میزان مالیات وصولی از این محل به‌عنوان عملکرد وصولی نقدی سازمان در سال پذیرش اوراق محسوب میشود. در اجرای این تبصره سازمان مکلف است که معادل سهم عوارض از پذیرش اوراق مذکور را از محل وصولیهای جاری به حساب عوارض شهرداریها و دهیاریهای مربوطه منظور نماید.

تبصره ۸- چنانچه وجه واردات خدمت در دوره یا دوره‌های بعد پرداخت شود، مالیات و عوارض آن هم در همان دوره پرداخت میشود.

فصل دوم- مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه

ماده ۵- مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات، در مورد مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مزبور ثبت شده است.

تبصره ۹- مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات در مورد مؤدیان که عضو سامانه مؤدیان نیستند و نیز مؤدیان متخلف موضوع ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، ارزش روز کالا یا خدمت در زمان تعلق مییابد که توسط سازمان بر اساس اطلاعات موجود در سامانه مؤدیان، استعلام از مراجع ذیصلاح یا تعیین کارشناس یا هیأت کارشناسی مشخص میشود. همچنین سازمان میتواند برای تعیین مأخذ مشمول مالیات مؤدیان مزبور، از دفاتر، اسناد و مدارک (اعم از الکترونیکی یا غیرالکترونیکی) آنها استفاده نماید. مؤدی مکلف است دفاتر، اسناد و مدارک مذکور را در صورت درخواست مأموران مالیاتی، کارشناس یا هیأت کارشناسی به آنان ارائه کند.

تبصره ۴- موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات و عوارض نمیباشد

الف- انواع تخفیفات اعطائی؛

ب- مالیات و عوارض موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضهکننده کالا یا ارائهدهنده خدمت پرداخت شده است؛

پ- سایر مالیاتهای غیرمستقیم و عوارضی که به موجب قوانین موضوعه هنگام عرضه کالا یا ارائه خدمت به آن تعلق گرفته است؛

ت- وجوهی که به موجب سایر قوانین وصول میشود و به حساب درآمد عمومی یا به حساب درآمد شهرداریها واریز میگردد؛

ث- کمکهای پرداختی شهرداریها و دهیاریها به سازمانهای غیرانتفاعی وابسته به خود طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آنکه مالیات متعلقه به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد؛

ج- یارانه پرداختی دولت بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالاها و خدمات مشمول قیمتگذاری؛ مشروط به آنکه مالیات فروش بهعنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد

چ- وجوهی که از ردیفهای بودجهای مصوب دستگاهها بین شرکتیهای تابعه در قوانین بودجه سنواتی جابهجا میشود مشروط بر آنکه بابت خرید یا فروش کالا و خدمات نباشد

ماده ۶- مأخذ محاسبه مالیات و عوارض واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی (موضوع ماده (۹۲) و حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) میباشد. مالیات /۵/ قانون امور گمرکی مصوب ۴۴ (۹۲۱۶) و عوارض مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمیشود

ماده ۷- نرخ مالیات و عوارض کالاها و خدمات مطابق با مأخذ موضوع ماده (۸) این قانون، بهاستثنای کالاهای خاص که نرخ آنها در ماده (۴۰) فصل ششم این قانون تصریح شده، نهدرصد (۱٪) میباشد

ماده ۸- مالیات و عوارضی که مؤدیان برای خرید کالاها و خدمات مورد نیاز برای انجام فعالیتهای اقتصادی خود پرداخت میکنند، به عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور شده و از مالیات و عوارض فروش آنها کسر میشود. در صورتی که جمع اعتبار مالیاتی مؤدی در هر دوره مالیاتی بیشتر از مالیات و عوارض فروش وی باشد، سازمان موظف است مبلغ مازاد را به دوره و یا دورههای بعد منتقل نماید. در صورتی که مؤدی درخواست کند که مازاد مزبور به وی مسترد گردد، سازمان موظف است حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ ثبت درخواست، نسبت به استرداد مابهالتفاوت مذکور از محل وصولیهای جاری اقدام نماید، در غیر این صورت، مشمول خسارتی به میزان دودرصد (۴٪) در ماه از تاریخ ثبت درخواست نسبت به مبلغ قابل استرداد و مدت تأخیر میباشد که توسط سازمان و از محل وصولیهای جاری پرداخت میگردد. متخلفین از اجرای این حکم با درخواست مؤدی و رأی ماده (۱) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب « د » هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات بند

محکوم میشوند ۹۲۷۴/۱/۷

تبصره ۹- مالیات و عوارض خرید نهاده‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) دولت قابل استرداد نیست و جزء بهای تمام شده دارایی‌های مزبور منظور می‌گردد.

تبصره ۴- در صورتی که مؤدی فقط به عرضه کالاها و ارائه خدمات معاف اشتغال داشته باشد و یا طبق مقررات این قانون کالا و خدمات وی مشمول مالیات و عوارض نباشد، مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید نهاده‌های آنها قابل تهاتر یا استرداد نمی‌باشد.

تبصره ۲- در صورتی که مؤدی به عرضه توأم کالاها و خدمات مشمول و معاف اشتغال داشته باشد، صرفاً مالیات و عوارضی که بابت خرید نهاده‌های مورد نیاز برای تولید کالاها و خدمات مشمول پرداخت کرده است، حسب مورد، قابل کسر، تهاتر یا استرداد است.

تبصره ۲- صرف نظر از آنکه مؤدی به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشد، مالیات و عوارض خرید مربوط به ماشین‌آلات خطوط تولید وی قابل کسر، تهاتر و استرداد می‌باشد.

تبصره ۸- آن قسمت از مالیات و عوارض پرداختی مؤدی که طبق مقررات این قانون قابل تهاتر یا استرداد نیست، به عنوان هزینه‌های قابل قبول موضوع قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌شود.

تبصره ۱۰- سازمان مکلف است با رعایت تبصره‌های (۴) و (۲) این ماده مالیات و عوارض پرداختی واحدهای تولیدی یا معدنی دارای مجوز تأسیس را که در دوره‌های قبل از بهره برداری جهت خرید کالاها و خدمات مورد نیاز برای تأسیس و راه‌اندازی واحد مورد نظر پرداخت کرده‌اند، مسترد نماید.

تبصره ۷- مالیات و عوارضی که در موقع خرید کالاها و خدمات توسط شهرداریها و دهیاریها برای انجام وظایف و خدمات قانونی پرداخت می‌گردد، طبق مقررات این قانون قابل تهاتر و یا استرداد است.

تبصره ۵- مالیات و عوارض پرداخت شده توسط سفارتخانه‌ها، مأموریت‌های دیپلماتیک، پست‌های کنسولی، مأموران دیپلماتیک و کارکنان اداری و فنی آنها که تبعه دولت جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشند، به شرط عمل متقابل و همچنین مالیات و عوارض پرداخت شده توسط دفاتر سازمان‌های بین‌المللی و اعضای آنان که مقیم جمهوری اسلامی ایران می‌باشند (اتباع غیر ایرانی)، با ارائه اسناد و مدارک مثبت، قابل استرداد است. نحوه استرداد به موجب دستورالعملی است که توسط وزارتخانه‌های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب و ابلاغ می‌شود.

فصل سوم- معافیتها

ماده ۹- عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف می‌باشد

الف- کالاها

کلیه محصولات کشاورزی فرآوری نشده مشتمل بر محصولات خام زراعی و باغی، گیاهان ۹- دارویی، محصولات مرتعی، محصولات جنگل (از جمله چوب خام)، محصولات گلخانه (از جمله

(سبزي، صيفي، گل و گياه و انواع قارچ

تبصره- فعاليتهاي مربوط به مراحل بستهبندي، انبارداري و نگهداري محصول در دماي مناسب در سردخانه، انجماد محصول (شامل سردخانه)، پاک کردن، درجهبندي، بوجاري بنور، پوستگيري مانند شاليکوبي، شستشو، تمیزکاري، تفکیک، همگنسازي، خشککردن انواع محصولات مانند چاي، کشمش و خرما با روشهاي مختلف، تفنجان مانند پخت نخود و پنبهپاککني، فرآوري محصولات کشاورزي محسوب نمیشود. ارائه خدمات مزبور به محصولات کشاورزي مشمول ماليات و عوارض فروش نيست دام زنده و خوراک آن، کليه مواد اصلي توليد مثل دام زنده مطابق پروانه صادره توسط وزارت ۴-

جهد کشاورزي، پوسال(کمپوست)، کشت بافت و بستر آماده کشت بافت؛

تبصره- دام به حيواناتي (شامل چهارپايان، پرندگان، آبيزان و حشرات) اطلاق ميگردد که براي امور تغذيه انسان يا دام و فعاليتهاي اقتصادي، توليدي و آزمايشگاهي، توليد، نگهداري و پرورش داده ميشوند

بذر، نشاء، نهال، سم و کود؛ ۲-

آب مصارف کشاورزي؛ ۲-

کالاهاي زير ۸-

شير، پنير و ماست؛ ۸-۹-

تخم ماکيان؛ ۸-۴-

آرد و نان؛ ۸-۲-

انواع گوشت و فرآوردههاي گوشتي مطابق با فهرستي که هر سال وزارت بهداشت، درمان ۸-۲-

و آموزش پزشکي تا پايان ديمهه براي اجراء در سال بعد به سازمان امور مالياتي ارسال ميکند؛

برنج، حبوبات، سويا و پروتئين سويا؛ ۸-۸-

انواع روغنهاي خوراكي؛ اعم از گياهي و حيواني ۸-۰۰-

شيرخشک مخصوص تغذيه کودکان؛ ۸-۷-

تخم مرغ نطفهدار و تبديل آن به جوجه پکروزه؛ ۸-۵-

انواع کالاهاي زير ۰-

خمير کاغذ و کاغذ باطله؛ ۰-۹-

دفتر تحرير؛ ۰-۴-

کاغذ چاپ، تحرير و روزنامه؛ ۰-۲-

نسخههاي کاغذي و الکترونيکي محصولات زير ۷-

کتاب؛ ۷-۹-

روزنامه؛ ۷-۴-

مجله و نشریه؛ ۷-۲-

کالاهای وارده همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق قانون امور ۵-
گمرکی؛

انواع شمش طلا (وارداتی و داخلی) و انواع حواله‌های کاغذی یا الکترونیکی دارای پشتوانه ۱-
صددرصد (۹۶۶٪) طلا

دارایی‌های غیرمنقول و انواع حواله‌های کاغذی یا الکترونیکی مبتنی بر آنها؛ ۹۶-

هرگونه انتقال دارایی به/ از صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها ۹۹-

و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۲۲) قانون اساسی
یا شرکت‌های فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه، به‌عنوان آورده غیرنقد شرکا /۶۱/ مصوب ۴۸ ۹۲۵۵
در همان صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه؛

تبصره- در صورتی که مالکیت و مدیریت شرکت‌های فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه

متعلق به صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور

/تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۲۲) قانون اساسی باشد، هرگونه انتقال دارایی به

از شرکت‌های فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه که صرفاً در راستای اجرای پروژه و مرتبط با

وظایف صندوق‌های مذکور باشد، مشمول مالیات و عوارض نیست

هرگونه انتقال دارایی از/ به نهاد واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید ۹۴-

به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۲۲) قانون اساسی

فرش دستباف و مواد اولیه اصلی آن ۹۲-

صنایع دستی تولید داخل موضوع ماده (۹) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان ۹۲-

مطابق فهرستی که تا پایان دی ماه هر سال توسط وزارت میراث فرهنگی، /۹۶/ صنایع دستی مصوب ۴۰ ۹۲۱۰

گردشگری و صنایع دستی پیشنهاد میشود و به‌تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی میرسد؛

انواع دارو و واکسن (انسانی و دامی)، لوازم مصرفی درمانی و لوازم توانبخشی؛ ۹۸-

رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی، تجهیزات نظامی و اطلاعاتی موضوع بندهای ۹۰-

«ماده (۹۹۱) قانون امور گمرکی با رعایت ترتیبات مقرر در بندهای مذکور. «ت» و «ت» و «ت» پ

ماده (۹۹۱) قانون امور گمرکی در «پ» تبصره- معافیت این جزء در خصوص اقلام موضوع بند

حوزه دفاعی با تأیید وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح قابل اعمال است

تجهیزات و اقلام با کاربرد صرفاً دفاعی، نظامی، انتظامی، امنیتی و اطلاعاتی. فهرست این ۹۷-

تجهیزات و اقلام با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح

به‌تصویب هیأت وزیران میرسد

الف «۹۰» و «۹۷» (بند)، (۹۲)، (۱)، (۷)، (۰)، (تبصره ۹- واردات کالاهای موضوع جزءهای (۴) «

این ماده معاف از پرداخت مالیات و عوارض می‌باشد. واردات کالاهای موضوع جزء‌های (۹)، (۲)، (۸) این ماده مشمول معافیت نبوده و مالیات و عوارض با نرخ استاندارد نهدرصد (۱٪) در « الف » و (۹۲) بند مبادی گمرکی به آن تعلق می‌گیرد. عرضه این کالاها در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است. در خصوص جزء (۹۸) این بند، در صورتی که با تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کالای مورد نظر مشابه داخلی نداشته باشد، واردات آن از پرداخت مالیات و عوارض معاف می‌باشد و اگر واردات کالای مورد نظر به دلیل کمبود تولید داخل نسبت به نیاز بازار، ضرورت داشته باشد، واردات کالای مزبور با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، مشمول مالیات و عوارض با نرخ سهدرصد (۲٪) در مبادی گمرکی می‌باشد. عرضه این کالاها در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است.

تبصره ۴- تولیدکنندگان و یا عرضه‌کنندگان کالاهای موضوع این بند مکلفند که برچسب معافیت از مالیات بر ارزش افزوده را بر روی بسته‌بندی کالاهای مذکور درج نمایند. سازمان مکلف است فهرست کالاها و خدمات معاف از مالیات و عوارض را از طریق شیوه‌های مناسب از جمله درج در سامانه عملیات الکترونیکی سازمان به اطلاع عموم مردم برساند. سازمان مکلف است امکان دریافت گزارشهای مردمی مبنی بر دریافت مالیات و عوارض توسط عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات معاف از مالیات و عوارض را از طریق سامانه عملیات الکترونیکی خود و استرداد مبالغ اضافه دریافتی از خریداران فراهم نماید. دریافت مالیات و عوارض از کالاها و خدمات معاف توسط عرضه‌کنندگان آنها مشمول جریمه‌های معادل دو برابر مالیات و عوارض دریافتی بوده و قابل بخشودگی نمی‌باشد. سازمان امور مالیاتی مکلف است حداکثر سه‌ماه پس از دریافت گزارش، نسبت به تأیید یا رد و حسب مورد استرداد مبالغ اضافه دریافتی از خریداران اقدام نماید. نحوه استرداد این مبالغ به موجب دستورالعملی است که حداکثر پس از سه‌ماه از لازمالاجراء شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

تبصره ۲- واردات کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان اورژانس کشور، سازمان بهزیستی، آستانهای مقدسه و کمیته امداد امام خمینی(ره) با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، حوزه‌های علمی با تأیید مرکز مدیریت حوزه علمی استان مربوطه و مؤسسات خیریه با تأیید مراجع صادرکننده مجوز آنها و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است؛

تبصره ۲- اعمال معافیت‌های مالیاتی در خصوص مواد خوراکی مذکور در اجزای این بند، منوط به اخذ گواهی سلامت محصول از مراجع قانونی ذیصلاح از قبیل سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان غذا و دارو است.

ب- خدمات

خدمات درمانی، تشخیصی و پیشگیری، خدمات توانبخشی و حمایتی و خدمات آرامستانها؛ ۹-

خدمات درمانی و پیشگیری دامی و گیاهی، واحدهای ماشینی کردن (مکانیزاسیون) آب ۴-

کشاورزی، کشت بافت و تولید اندامهای تکثیری گیاهان؛

خدمات زینک، چاپ، انتشار روزنامه اعم از کاغذی یا الکترونیکی، کتاب، نشریه و خدمات ۲-

نشر و توزیع آنها به استثنای مؤسسات کمک آموزشی و کنکور و هرگونه تبلیغات کالاها و خدمات

داخلی در روزنامهها و نشریات؛

ارائه خدماتی که مابهازای آن به صورت حقوق و دستمزد پرداخت میشود در صورتیکه ۲-

مشمول فصل مالیات بر درآمد حقوق موضوع قانون مالیاتهای مستقیم باشد؛

تبصره- در ارائه خدمت توسط شرکتهای تأمین نیروی انسانی و شرکتهایی که از طریق

قراردادهای حجمی خدمات خود را با در اختیار گذاشتن نیروی کار به متقاضی ارائه میکنند (مانند

شرکتهای ارائهدهنده خدمات پرستاری و خدمات نظافتی)، بخشی از قرارداد که مربوط به هزینههای

حقوق و دستمزد است، معاف میباشد. حکم این بند مشروط به تأیید میزان حقوق و دستمزد و مزایا

توسط سازمان بیمهگر است.

عملیات و خدمات بانکی شامل دریافت سپرده، اعطای تسهیلات و یا ایجاد اعتبار، ارائه ۸-

ضمانتنامه و انتقال وجه در چهارچوب قوانین مربوط و مصوبات شورای پول و اعتبار؛

خدمات اعتباری قرضالحسنه صندوقهای قرضالحسنه دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی ۰-

جمهوری اسلامی ایران یا سایر مراجع مورد تأیید بانک مذکور و همچنین صندوقهای قرضالحسنه

که به موجب قانون تأسیس شده یا میشوند؛

خدمات مالی و اعتباری اعطای تسهیلات توسط صندوقهای حمایتی، ضمانت صادرات، ۷-

سرمایهگذاری، بیمه‌های و پژوهش و فناوری که به موجب قانون یا با مجوز قانون تأسیس شده یا میشوند

در چهارچوب اساسنامه آنها

خدمات بیمه‌های زندگی، خدمات بیمه‌های محصولات کشاورزی، خدمات بیمه اجتماعی و ۵-

درمان تکمیلی؛

خدمات بازار سرمایه شامل خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورسها و ۱-

بازارهای خارج از بورس به تشخیص شورا عالی بورس و اوراق بهادار

خدمات انتشار و نقل و انتقال سهام، حق تقدم، سهام‌شکره و سایر اوراق بهادار موضوع بند (۴۲ ۹۶-)

با اصلاحات بعدی؛ ۱/ ماده (۹) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۹ ۹۲۵۲

صدور و ابطال، نقل و انتقال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوقهای سرمایه‌گذاری دارای ۹۹-

مجوز از سازمان بورس اوراق بهادار؛

منحصراً سود تسهیلات اعطائی شرکتهای واسپاری (لیزینگ) دارای مجوز فعالیت از بانک ۹۴-
مرکزی جمهوری اسلامی ایران به مشتریان (مصرفکنندگان)

تبصره- مالیات بر ارزش افزوده بهای داراییها و اموال مورد واگذاری موضوع قرارداد شرکتهای
لیزینگ(واسپاری) با مشتریان مشمول این فعالیت نمیشاند

خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برونشهری و بینالمللی جادهای، ریلی ۹۲-
و دریایی؛

خدمات آموزشی، پژوهشی و ورزشی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح طبق آییننامه‌های که ۹۲-
با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی (سازمان)، علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش
و پرورش، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ورزش و جوانان و دفاع و
پشتیبانی نیروهای مسلح و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه ظرف ششماه از تاریخ ابلاغ این قانون تهیه
میشود و به تصویب هیأت وزیران میرسد؛

خدمات اقامتی هتل‌های سه ستاره و پایینتر، مهمانپذیرها و سایر مراکز اقامتی دارای مجوز ۹۸-
از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یا اتحادیه‌های ذیربط؛

قدرالسهم هزینه مشترک (شارژ) دریافتی توسط شرکتهای خدماتی موضوع قانون نحوه ۹۰-
از واحدهای تولیدی، صنعتی و ۴/ و واگذاری مالکیت و اداره امور شهرکهای صنعتی مصوب ۲۹ ۹۲۵۷
خدماتی مستقر در شهرکهای صنعتی بابت ارائه خدمات به آنها

این ماده « الف - ۹۷ خدمات فنی، بازسازی، تعمیر و نگهداری کالاهای موضوع جزء (۹۷) بند
که توسط مرکز وابسته به دستگاه‌های نظامی، انتظامی و امنیتی ارائه میشود، مطابق فهرستی که با
تصویب وزرای دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و امور اقتصادی و دارایی ابلاغ میشود

تبصره- در مواردی که دریافت وجه توسط یک مؤدی مستند به فروش کالا یا ارائه خدمت نیست،
مانند دریافت هرگونه خسارت، درآمدهای حاصل از تسعیر داراییهای ارزی، انواع سود، انواع جریمه
(مادامی که بخشی از بهای کالا و خدمات تلقی نگردد)، آورده نقدی یا غیرنقدی به‌عنوان سرمایه و انواع
کمک‌های دولتی، عرضه خدمت محسوب نمیشود و مأخذ محاسبه مالیات و عوارض نمیشاند

ماده ۱۱ - موارد زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند و مالیات و عوارض خرید
:نهادهای آنها مسترد میشود

الف- صادرات کالاها به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی
صادر توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالا) و صادرات خدمات با ارائه قرارداد مربوط
و گواهی انجام کار که به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد رسیده
باشد یا گواهی ارزی با تأیید بانک مرکزی یا سایر اسناد و مدارک مثبته

صادرات کالاها و خدمات از قلمرو گمرکی سرزمین اصلی به مناطق آزاد تجاری- صنعتی خارج

از نقاط جمعیتی که دارای تراز تجاری مثبت باشند، در صورتی که محصور بودن آنها به صورت سالانه به تأیید گمرک جمهوری اسلامی ایران برسد، مشمول این بند خواهد بود.

ب- خدمات معاوضه (سوآپ) نفت خام، فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفتگاز، نفت کوره، نفت سفید، گازمایع و سوخت هوایی)، گاز طبیعی و برق؛

تبصره ۹- فروش کلیه فرآورده‌های تولیدی شرکتهای پالایش به صورت ارزی (فروش سوختهای هوایی به شرکتهای هواپیمایی خارجی در فرودگاههای داخلی)، مرزی (فروش سوخت در جایگاههای مستقر در نواحی مرزی کشور) و همچنین فروش سوخت دارای پروانه صادراتی گمرک جمهوری اسلامی ایران به کشتیها (بنکرینگ) صادرات محسوب میشود.

تبصره ۴- استرداد مالیات و عوارض خرید برای صادرات مواد خام و مواد اولیه تولید که در فهرست مربوط به ماده (۹۲۹) قانون مالیاتهای مستقیم ذکر شده‌اند، ممنوع است.

تبصره ۲- خدماتی که توسط اشخاص مقیم ایران (اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و یا شعب شرکتهای خارجی مقیم ایران) ارائه می‌شود و محل مصرف خدمات و یا مقصد خدمات داخل باشد یا خارج از کشور، در صورتی که مستقیم یا غیرمستقیم ارز حاصل و وارد کشور بشود صادرات محسوب میگردد.

ماده ۱۱ - مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید کالاها در داخل ایران که ظرف مدت دوماه از تاریخ خرید همراه مسافران اعم از ایرانی و خارجی از کشور خارج میشود و نیز، مالیات و عوارض پرداختی گردشگران خارجی بابت بلیط پرواز خارجی خریداریشده از شرکتهای هواپیمایی ایرانی، هنگام خروج از کشور با ارائه صورتحساب الکترونیکی و یا اسناد و مدارک مثبت، توسط سازمان، از محل وصولیهای جاری مسترد میگردد. آییننامه اجرائی این ماده ظرف ششماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط سازمان تهیه میشود و به تصویب هیأت وزیران میرسد.

ماده ۱۲ - عرضهکنندگان کالاها و خدمات که به موجب این قانون و سایر قوانین از مالیات و عوارض معاف میباشند و همچنین فعالان اقتصادی مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که حجم معاملات سالانه آنها از مبلغی که به پیشنهاد سازمان به تأیید هیأت وزیران میرسد، بیشتر باشد، مکلف به عضویت و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان هستند. این حکم شامل کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی میشود. متخلفان از حکم ماده (۴۴) قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه مؤدیان «ب» این ماده علاوه بر جریمه موضوع بند مشمول جریمهای معادل نه درصد (۱٪) ارزش معاملات ثبت نشده در سامانه مذکور میشوند. آییننامه اجرائی این ماده در خصوص مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی ظرف مدت سهماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد سازمان و دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تهیه میشود و به تصویب هیأت وزیران میرسد.

فصل چهارم- وظایف و تکالیف مؤدیان و اشخاص ثالث

ماده ۱۳ - پس از راهاندازی سامانه مؤدیان، همه مشمولان این قانون موظفند به ترتیبی که سازمان مقرر و اعلام میکند، در سامانه مزبور ثبت نام نموده و معاملات خود را در آن ثبت نمایند. ثبت معاملات (خرید و فروش) در سامانه مؤدیان، به منزله ثبت در دفاتر قانونی است. تا آن زمان، ترتیبات ثبتنام، نحوه ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی و رسیدگی به آنها حسب مقررات قانون مالیات بر ارزش و اصلاحات بعدی آن است. در سایر موارد، مفاد این قانون جاری است. /۴/ افزوده مصوب ۹۷ ۹۲۵۷ ماده ۱۴ - چنانچه سازمان در مهلت مقرر در قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان نتواند سامانه مؤدیان را مستقر کند، مکلف است رسیدگی به اظهارنامه مؤدیان موضوع این قانون را که بعد از اتمام مهلت مزبور به سازمان تسلیم میشود، صرفاً به ميزانی که در تبصره این ماده آمده است، محدود نموده و سایر اظهارنامه‌ها را بدون رسیدگی قبول نماید.

تبصره- بعد از استقرار سامانه مؤدیان سازمان مجاز است حداکثر یکدرصد (۹٪) از پرونده‌های مالیاتی مؤدیان عضو سامانه مؤدیان را با اولویت مؤدیان بزرگ مورد رسیدگی قرار دهد. چگونگی انتخاب مؤدیانی که پرونده آنها باید مورد رسیدگی قرار گیرد، در دستورالعملی که با پیشنهاد سازمان به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی میرسد، معین میشود. سازمان مکلف است تا پایان مهرماه هر سال فهرست اسامی مؤدیانی که مشمول رسیدگی قرار میگیرند را در سامانه عملیات الکترونیکی خود اعلام عمومی کند.

ماده ۱۵ - دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۸) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۴۱) قانون برنامه ششم توسعه و سازمان‌های وابسته به آنها مکلف به ثبت معاملات خود در سامانه مؤدیان میباشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ترتیبی اتخاذ کند که اطلاعات معاملات ثبتشده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت موضوع تبصره (۸) ماده (۹۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم عیناً و بهصورت برخط به سامانه مؤدیان منتقل شود.

ماده ۱۶ - ارائه اسناد، دفاتر و مدارک، ثبت قراردادهای پیمانکاری و معاملات و اطلاعات نیروهای مسلح و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سایر دستگاه‌های انتظامی، اطلاعاتی و امنیتی در سامانه مؤدیان موضوع تبصره (۲) ماده (۲)، تبصره (۹) ماده (۸) و مواد (۹۲) و (۹۸) این قانون و همچنین سایر اقلام محرمانه در سامانه مذکور با رعایت ملاحظات امنیتی، مطابق دستورالعملی است که توسط وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی (سازمان)، اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه میشود و حداکثر ششماه پس از لازمالاجراءشدن این قانون به تصویب شورای امنیت کشور می‌رسد.

ماده ۱۷ - مؤدیان مکلفند مالیات و عوارض فروش موضوع این قانون را از خریدار یا کارفرما وصول کنند و پس از کسر مالیات و عوارض پرداختی، مطابق مقررات به حساب سازمان واریز نمایند.

تبصره ۹- سازمان میتواند تمام یا برخی از مؤدیان مشمول این قانون یا مشتریان آنها را مکلف کند مالیات و عوارض متعلقه را همزمان با صدور صورتحساب به حساب سازمان واریز نمایند. آییننامه اجرائی این تبصره، مشتمل بر فهرست مؤدیانی که مشمول این حکم میشوند و نحوه پرداخت مالیات و عوارض متعلقه با پیشنهاد سازمان، به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی میرسد.

مالیات و عوارضی که به این ترتیب به سازمان پرداخت میشود، به حساب بستانکاری فروشنده منظور میشود و برای خریدار، در صورتی که مصرفکننده نهائی نباشد، اعتبار مالیاتی به حساب میآید.

تبصره ۴- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات و عوارض کالاهای وارداتی را در زمان ترخیص قطعی و مالیات و عوارض کالاهای متروکه را قبل از ترخیص نهائی وصول و بهصورت برخط به حساب سازمان واریز کند. گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن درج اطلاعات پرداخت در پروانههای گمرکی و یا فرمهای مربوطه، امکان دسترسی برخط سازمان به پایگاههای ورود موقت برای پردازش « و » ورود موقت « اطلاعاتی ذیربط را فراهم نماید. گمرک مکلف است در «، تضمینات لازم را بر اساس مقررات تبصره ماده (۸۲) قانون امور گمرکی اخذ کند.

تبصره ۲- واردکنندگان کالا از مناطق آزاد تجاری- صنعتی به سرزمین اصلی مکلفند کالاهای مزبور را به ماده (۰۸) قانون « ب » گمرک اظهار نمایند. گمرک موظف است از قسمتی از کالاهای اظهار شده که بهموجب بند محسوب میشود، فقط مالیات و « تولید داخل »، ۹۹/۹۲۱۸/ احکام دائمی برنامههای توسعه کشور مصوب ۹۶ محسوب میشود، مالیات و عوارض و حقوق ورودی را « کالای وارداتی « عوارض، و از قسمت باقیمانده که دریافت و مالیات و عوارض آن را به حساب سازمان واریز کند.

تبصره ۲- واردکنندگان خدمت مکلفند با رعایت تبصره (۲) ماده (۹۶) این قانون، مالیات و عوارض متعلقه را محاسبه و طبق مقررات این قانون پرداخت نمایند. چنانچه محل ارائه خدمت و مصرف آن در خارج از کشور باشد، مشمول این حکم نمیشوند.

تبصره ۸- مالیات و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورتحساب (قبوض) مصرفکنندگان و همچنین نفت تولیدی (نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام) و فرآوردههای تولیدی و وارداتی، فقط یکبار در زمان فروش (صدور صورتحساب)، در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکتهای تابعه وزارت نفت (بابت پنج فرآورده اصلی و سوخت هوایی) و یا شرکتهای پالایش نفت (بابت سایر فرآوردهها) و شرکتهای گاز استانی و شرکتهای تابع ذیربط وزارت نیرو و شرکتهای توزیع برق، آب و فاضلاب شهری و روستایی استانی بر مبنای قیمت فروش مصوب داخلی محاسبه، ثبت و وصول و پس از کسر اعتبارات مالیات و عوارض زنجیره مذکور به حساب سازمان نزد خزانهداری کل کشور واریز میشود.

آییننامه اجرائی این تبصره در خصوص نحوه ثبت مالیات و عوارض در دفاتر یا سامانه مؤدیان تعیین شرکتهای فعال در زنجیره قبل از انتهای زنجیره توزیع و فروش، نحوه انتقال اعتبارات مالیات و

عوارض به انتهای زنجیره، رسیدگی، مطالبه، تهاتر، استرداد، وصول و واریز به حساب تعیین شده سازمان ظرف ششماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد مشترک سازمان امور مالیاتی کشور، شرکت ملی نفت ایران و توانیر به تصویب وزیران امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو میرسد

ماده ۱۸ - کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۸) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۴۱) قانون برنامه ششم توسعه موظفند اطلاعات مربوط به قراردادهای پیمانکاری را حداکثر تا یک ماه پس از انعقاد قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نمایند، در غیر اینصورت، سازمان مکلف است با رعایت ماده (۱) قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه مؤدیان اطلاعات ثبت شده توسط پیمانکاران در سامانه مذکور را مورد قبول کارفرما تلقی نماید

ماده ۱۹ - وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور مدت دوره مالیاتی را برای هر گروه از مؤدیان دو یا یکماهه تعیین نماید؛ مشروط بر آنکه تغییرات مذکور حداقل سه ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه مؤدیان، پایگاه اطلاع رسانی سازمان و حداقل یکی از روزنامههای کثیرالانتشار اطلاع رسانی عمومی شود

تبصره- در صورتیکه شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط، یک دوره مالیاتی تلقی میشود

ماده ۲۱ -

الف- سازمان میتواند برای اشخاص حقیقی که بیش از یک نوع واحد مشمول مالیات در یک مکان یا مکانهای متعدد دارند، در سامانه مؤدیان کارپوشه واحد ایجاد کند

ب- مؤدیانی که دارای واحد مشمول مالیات در شعب متعدد هستند، مکلفند از یک کارپوشه واحد در سامانه مؤدیان استفاده کنند

پ- در مشارکتهای مدنی، اعم از اختیاری و قهری، اشخاص حقیقی در هر واحد شغلی مکلفند از بین خود یک نفر را به عنوان نماینده واحد شغلی انتخاب نمایند. کلیه تکالیف مالیاتی واحد شغلی، از جمله ثبت نام و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و پرداخت مالیات توسط وی به نمایندگی شرکا انجام میشود، در غیر اینصورت، سازمان موظف است دسترسی واحد مزبور به سامانه مؤدیان را قطع و پایانه فروشگاهی آن را مسدود نماید

ت- برای مؤدیانی که مکان ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت آنان، از لحاظ امور مالیاتی ملاک اعتبار است. در صورتی که مؤدی مکانهای متعدد برای سکونت خود داشته باشد، مکلف است یکی از آنها را برای انجام تکالیف مالیاتی معرفی نماید، در غیر اینصورت، سازمان یکی از مکانهای سکونت مؤدی را برای انجام تکالیف مالیاتی انتخاب و به وی اعلام میکند

ماده ۲۱ - در مورد اشخاص حقوقی که حکم به انحلال آنها داده شده است تا زمان ختم تصفیه،

شخص حقوقی مزبور کماکان مؤدی محسوب میشود و مدیر یا مدیران تصفیه مکلف به انجام تکالیف مقرر در این قانون میباشند.

ماده ۲۲ - در انتقال یک واحد صنفی، شخص دارنده واحد صنفی تا اتمام انتقال، مسؤولیت اجرایی مقررات و تمامی تکالیف دوره‌های مالیاتی مربوط از جمله صدور صورتحساب، ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و سایر تکالیف قانونی را برعهده دارد. خریدار مسؤولیتی در قبال تکالیف واحد صنفی قبل از اتمام انتقال ندارد؛ مگر اینکه به موجب سند رسمی این مسؤولیت را پذیرفته باشد.

تبصره- انتقال‌دهنده باید حداکثر ظرف مدت ده روز سازمان را نسبت به زمان اتمام فعالیت خود مطلع سازد. در صورت عدم اطلاع و شروع فعالیت توسط مؤدی جدید، در پرداخت مالیات و جریمه‌ها با وی مسؤولیت تضامنی خواهد داشت.

فصل پنجم- ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده، وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۳ - ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان در سطح کشور و استانها متناسب با شرایط اقتصادی هر منطقه و با توجه به شاخصهایی مانند میزان وصول مالیات، تعداد پرونده‌ها و تعداد مؤدیان ماده (۴۵) قانون برنامه ششم توسعه « الف » بدون الزام به رعایت سطح تقسیمات کشوری با رعایت بند از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان اداری و استخدامی کشور پیشنهاد و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجراء است.

ماده ۲۴ - پس از استقرار سامانه مؤدیان، فعال بودن کارپوشه مؤدی در سامانه مزبور به این معنی است که او از نظر سازمان، شرایط لازم برای دریافت مالیات و عوارض از خریداران را دارد. در صورتی که مؤدی شرایط لازم برای دریافت مالیات و عوارض را از دست بدهد، سازمان موظف است بلافاصله کارپوشه وی را در سامانه مؤدیان غیرفعال نماید. بانک مرکزی موظف است ترتیبی اتخاذ کند که (pos) بهمحض غیرفعال شدن کارپوشه مؤدی در سامانه مؤدیان، کلیه دستگاههای پایانه فروشگاهی مرتبط با آن، غیرفعال شوند.

تبصره- غیرفعال نمودن کارپوشه مؤدی باید مستند به آییننامه‌های باشد که حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون، با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران میرسد.

ماده ۲۵ -

،(۹۰۱ مکرر)، (۹۷۹)، تبصره (۹) ماده (۹۷۷)، (۹۰۷)، (۹۰۴)، (الف- مواد (۹۰۹) (۹۷۵)، (۹۵۴)، (۹۱۹)، احکام مربوط به فصل هشتم باب چهارم و مواد (۴۹۶)، (۹۱۵)، (۹۵۰) و تبصره (۹) آن، (۴۶۴)، احکام مربوط به ( )، (۴۲۴)، (۴۲۱)، (۴۲۵)، (۴۲۸)، (۴۲۴)، (۴۲۹)، (۴۹۱)، (۴۹۵)، (تا (۴۹۰) (۴۲۲) و (۴۷۱) قانون)، (۴۷۰)، (۴۷۲) منهای بند (۲) آن، (۴۷۸)، (فصل سوم باب پنجم، مواد (۴۸۷) (۴۷۷) مالیاتهای مستقیم در مورد این قانون جاری است. احکام مربوط به درآمد مشمول مالیات در مواد

فوق، در مورد محاسبه مأخذ مالیات بر ارزش افزوده نیز جاری است.

تبصره ۹- شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات و رسیدگی موضوع ماده (۴۹۱) قانون مالیاتهای مستقیم در مورد مؤدیان قابل اعتماد موضوع قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه مؤدیان جاری نمیشود. این حکم شامل مواردی که سازمان براساس ماده (۹۲) این قانون و تبصره (۹) ماده (۹۱) قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه مؤدیان اجازه رسیدگی به اظهارنامههای مالیاتی مؤدیان را دارد، نمیشود. در هر صورت مفاد ماده (۴۹۱) قانون مالیاتهای مستقیم نباید مانع اجرای احکام موضوع قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه مؤدیان شود.

تبصره ۴- در خصوص مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، سازمان مکلف است اوراق ابلاغ شده به مؤدی را در کارپوشه وی نیز بارگذاری نماید.

تبصره ۲- به منظور رسیدگی به پروندههای قابل طرح این قانون در شورایی مالیاتی، تعداد شعب شورایی مذکور به دو برابر افزایش مییابد.

و بند ( )، (۹۵۹)، (۹۰۱)، (ب- در صورت عدم عضویت مؤدیان در سامانه مؤدیان مواد (۱۷) ۴۲۶

(. ماده (۴۷۲) قانون مالیاتهای مستقیم در مورد مالیاتهای این قانون، جاری است (۲)

تبصره- ماده (۴۷۴) قانون مالیاتهای مستقیم و تبصرههایی آن تا قبل از اتمام مهلت مقرر در

ماده (۲) قانون پایانههای فروشگاهی و سامانه مؤدیان، در مورد مالیاتهای این قانون جاری است.

فصل ششم- مالیات کالاهای خاص

ماده ۲۶ - نرخ مالیات و عوارض کالاهای نفتی، فلزات گرانبها، سیگار، نوشابه و سایر کالاهای

:آسیب رسان به سلامت به شرح زیر تعیین میشود

الف- کالاهای نفتی

؛(۹- % انواع بنزین و سوخت هواپیما سیدرصد (۲۶

نفتگاز، نفت سفید، نفت کوره، گاز طبیعی و گاز مایع پانزده درصد (۹۸ - %).

تبصره ۹- نفت خام، میعانات گازی، و گاز طبیعی خام که توسط وزارت نفت (شرکتهای تابعه)

که به شرکتهای داخل زنجیره تولید فرآوردههای نفتی فروخته میشود، همچنین واردات بنزین و سوخت

هواپیما و گاز طبیعی توسط وزارت نفت (شرکتهای تابعه)، در این مرحله مستلزم محاسبه و دریافت

مالیات و عوارض ارزش افزوده از حلقه بعدی و نیز پرداخت در مرحله واردات حسب مورد نمیشود

مالیات و عوارض فروش فرآوردههای تولیدشده از کالای مزبور و نیز بنزین و سوخت هواپیما و گاز

طبیعی وارداتی در مراحل بعدی عرضه، حسب مقررات مربوط محاسبه و وصول میشود

تبصره ۴- مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش در خردهفروشی بنزین و نفت گاز توسط

شرکتهای غیردولتی دارای مجوز از وزارت نفت، عبارت است از مابهالتفاوت قیمت خرید محصولات

این ماده)، با قیمت عرضه « الف » فوق از شرکتهای پالایش (با احتساب مالیات و عوارض موضوع بند آنها به مصرفکننده. مابهالتفاوت مزبور بهعنوان درآمد ناشی از ارائه خدمات توسط جایگاههای عرضه بنزین و نفتگاز تلقی شده و با نرخ مذکور در ماده (۷) این قانون مشمول مالیات و عوارض میگردد مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید بنزین و نفتگاز بهعنوان اعتبار مالیاتی برای جایگاهداران منظور نمیشود.

تبصره ۲- مالیات و عوارض پرداختی مؤدیان بابت کالاهای موضوع این بند، در صورتی که بهعنوان مواد اولیه اصلی توسط واحدهای تولیدی بهکار برده شود، بهعنوان اعتبار مالیاتی آن واحدها قابل پذیرش میباشد. همچنین مالیات و عوارض پرداختی توسط واردکنندگان و توزیعکنندگان کالاهای مزبور بهعنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور میگردد.

تبصره ۲- مالیات و عوارضی که شرکت ملی نفت ایران برای خرید نهادهای موردنیاز جهت طرحهای تملک داراییهای سرمایهای پرداخت میکند، قابل استرداد یا تهاتر نمیشود. شرکت یادشده مجاز است مبالغ مزبور را بهعنوان بخشی از بهای تمامشده داراییهای فوقالذکر منظور نماید. سایر مالیات و عوارضی که شرکت مزبور برای مصارفی غیر از تملک داراییهای سرمایهای پرداخت میکند، با رعایت مقررات، بهعنوان اعتبار مالیاتی آن شرکت منظور میگردد. اعتبار یادشده با تأیید سازمان قابل تهاتر با بدهی مالیاتی آن شرکت یا سایر شرکتهای تابعه وزارت نفت میباشد.

ب- طلا، جواهر و پلاتین

اصل طلا، جواهر و پلاتین به کار رفته در مصنوعات ساختهشده از فلزات مزبور، معاف از ۹- مالیات و عوارض میباشد.

اجرت ساخت، حقاعمل و سود فروشنده کالاهای موضوع این بند مشمول مالیات و عوارض ۴- با نرخ نه درصد (۱٪) میباشد.

پس از راهاندازی سامانه مؤدیان، عرضهکنندگان کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند کلیه ۲- عملیات خرید و فروش خود را در سامانه مزبور ثبت کنند. درج ارزش اصل طلا، جواهر و پلاتین، اجرت ساخت، حقاعمل و سود فروشنده به تفکیک در صورتحساب الکترونیکی الزامی است. در صورت کتمان و یا عدم ثبت تمام یا برخی از معاملات در سامانه مذکور مشمول جریمهای معادل نهدرصد (۱٪) ارزش اصل طلا، جواهر و پلاتین است که غیر قابل بخشودگی میباشد. این جریمه ماده (۲۷) این قانون است. « ب » علاوه بر جریمه مذکور در بند

کلیه واحدهای فعال در زنجیره عرضه کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند حداکثر تا دوماه ۲- پس از لازمالاجراءشدن این قانون از پایانه فروشگاهی مورد تأیید سازمان استفاده کنند، در غیر این صورت اتحادیههای ذیربط و اتاق اصناف ایران موظفند پروانه فعالیت واحدهای موضوع این بند در کل زنجیره مربوط را که بدون استفاده از پایانه فروشگاهی اقدام به فروش کالا یا خدمت میکنند، باطل نمایند. نیروی

انتظامي موظف است از ادامه فعاليت واحدهاي فاقد پروانه جلوگیری کند.

پ- نوشابههاي قندي گازدار و بدون گاز و ساير کالاهاي آسپيرسان به سلامت

نوشابههاي قندي گازدار و بدون گاز و ساير کالاهاي آسپيرسان به سلامت (بهاستثنای کالاهای

این ماده) تولید داخل مشمول مالیات و عوارض با نرخ شانزده درصد (۹۰٪) و واردات «ت» موضوع بند

آنها مشمول مالیات و عوارض با نرخ سیوششدرصد (۲۰٪) میباشد. فهرست کالاهای موضوع این بند

و واحدهای تولیدکننده آنها حداکثر دوماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی و حداکثر یکماه بعد از آن توسط کارگروهی مرکب از نمایندگان تامالاختیار وزارتخانه

مزبور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی تصویب میشود. تغییرات

فهرست موردنظر تا انتهای دیمه هر سال (برای اجراء در سال بعد) به ترتیب فوق تصویب و توسط

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اجراء اعلام میگردد. در صورت عدم تصویب فهرست

مزبور در مهلت مقرر، فهرست پیشنهادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تأیید

شورایعالی سلامت و امنیت غذایی، ملاک عمل است.

ت- انواع سیگار و محصولات دخانی

انواع سیگار و محصولات دخانی بهشرح زیر مشمول مالیات و عوارض میشوند

؛(۹- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخلی، بیست و پنجدرصد (۴۸

سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل با نشان بینالمللی که فهرست آن هر سال توسط ۴-

؛(۱۰- وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و با تصویب هیأت وزیران ابلاغ میشود، چهلدرصد (۲۶

؛(۱۱- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی وارداتی، شصت و پنجدرصد (۰۸

؛(۱۲- توتون خام وارداتی دهمدرصد (۹۶

؛(۱۳- توتون فرآوری شده وارداتی (خرمن توتون) سی و پنجدرصد (۲۸

تبصره ۹- نرخهای تعیینشده از سال دوم اجرائی قانون هر سال پنج واحد درصد افزایش میباشد

تازمانی که نرخ مذکور برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل به

پنجاه و پنجدرصد (۸۸٪)، برای تولیدات داخل با نشان بینالمللی به نود و پنجدرصد (۱۸٪) و برای

انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پیپ و تنباکوی وارداتی به یکصد و بیست و پنجدرصد (۹۴۸٪)

برسد.

تبصره ۴- تولیدکنندگان سیگار و محصولات دخانی مکلفند از زمان لازمالاجراءشدن این قانون،

قیمت خرده فروشی و تاریخ تولید را بر روی پاکت بستهبندی محصولات دخانی درج کنند. در صورت

تخلف از حکم این تبصره، اعتبار مالیاتی مربوط، پذیرفته نمیشود و مشمول مالیات و عوارض فروش

به نرخهای مذکور است.

فصل هفتم- مالیاتها و عوارض خاص

عوارض سبز

ماده ۲۷ - واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست، حدود مجاز و استانداردهای زیستمحیطی را رعایت نمیکنند، در صورتی که در مهلت زمانی که توسط سازمان مزبور برای آنها تعیین میشود، نسبت به رفع آلایندهی خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی، یکدرصد (۹٪) و یکونیمدرصد / نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلایندهی با نرخهای نیمدرصد (۸٪) ، (، به مآخذ فروش کالا یا خدمات، مشمول عوارض سبز میشوند. این حکم در مورد کلیه واحدهای (۹/۸٪ آلاینده، اعم از واحدهای معاف و غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جاری است. معیارهایی که در تعیین سطح آلایندهی واحدها، مبنای عمل سازمان محیط زیست قرار میگیرد، حداکثر سهامه پس از لازمالاجراءشدن این قانون، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانههای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تهیه میشود و به تصویب هیأت وزیران میرسد. میزان فروش واحدهای موضوع این ماده براساس سامانه مؤدیان یا اظهارنامه‌های که به همین منظور به سازمان ارائه میشود، تعیین میگردد.

تبصره ۹- در صورتیکه واحدهای موضوع این ماده، دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول

مستقل از هم باشند عوارض سبز صرفاً از خطوط آلاینده دریافت میشود.

تبصره ۴- در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، در قبال اخذ کارمزد مشخص از اشخاص نسبت به تولید اقدام نمایند، درآمد این واحدها ناشی از تولید مذکور، با پنج برابر نرخهای مذکور در صدر این ماده مشمول عوارض سبز میشود. شرکتهایی که در زنجیره تولید بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفتگاز، گاز طبیعی و برق فعالیت میکنند، از شمول حکم این تبصره مستثنا میباشند. قیمت فروش فرآورده به مصرفکننده نهایی مبنای محاسبه عوارض موضوع این ماده برای شرکتهای زنجیره تولید بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفتگاز، گاز طبیعی و برق میباشد که شرکتهای بالادستی آنها متضامناً مسؤول پرداخت عوارض مربوطه هستند.

تبصره ۲- سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است حداکثر ظرف ششماه پس از تاریخ

لازمالاجراءشدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده را ایجاد نماید و امکان دسترسی برخط سازمان به سامانه مزبور را فراهم کند. سازمان حفاظت محیط زیست موظف است نام واحدهای آلاینده و سطح آلایندهی آنها را در پایگاه مزبور درج نموده و آن را مستمراً بهروزرسانی کند.

تبصره ۲- در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را در پایگاه واحدهای آلاینده درج نماید یا سطح آلایندهی آن واحد را در پایگاه مزبور افزایش دهد، واحد موردنظر از ابتدای دوره مالیاتی بعد، حسب مورد، مشمول عوارض سبز میشود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد افزایش مییابد.

تبصره ۸- در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را از پایگاه واحدهای آلاینده حذف نماید، یا سطح آلاینده‌گی آن واحد را در پایگاه مزبور کاهش دهد، واحد موردنظر از ابتدای همان دوره، حسب مورد، از پرداخت عوارض سبز معاف می‌شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد کاهش مییابد.

تبصره ۱۰- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، در خصوص رفع یا کاهش آلاینده‌گی آن واحد اعلام نظر نماید و هرگونه تغییر در وضعیت واحد موردنظر را در پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده منعکس نماید. در صورت عدم اعلام نظر سازمان حفاظت محیط زیست در مهلت مقرر، واحد مزبور به صورت خودکار از فهرست واحدهای آلاینده خارج می‌شود.

تبصره ۷- سرمایه‌گذاریهایی که به منظور رفع یا کاهش آلاینده‌گی واحدهای آلاینده انجام می‌شود، در صورت تأیید رفع یا کاهش آلاینده‌گی توسط سازمان حفاظت محیط زیست، در سال اول یا سالهای بعد، از بدهی عوارض آن واحدها کسر می‌شود و در صورتی که به رفع یا کاهش آلاینده‌گی منجر نشود، به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

تبصره ۵- در صورتیکه پالایشگاهها و نیروگاههایی که سوخت اصلی آنها نفت کوره و نفتگاز نیست، در مقاطع خاصی از سال با درخواست دولت، مجبور به استفاده از سوختهای مزبور شوند، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است این موضوع را در احتساب سطح و مدت آلاینده‌گی آن واحدها لحاظ نماید و افزایش آلاینده‌گی ناشی از استفاده نفت کوره و نفت گاز را مطابق با قبل از الزام مزبور محاسبه کند.

تبصره ۱- اعلام سازمان حفاظت محیط زیست صرفاً برای دوره‌های بعد از ثبت در سامانه ملاک اعتبار است و سازمان مذکور مجاز به اظهار نظر نسبت به رفع و یا آلاینده‌گی واحدهای تولیدی برای دوره‌های ثبت‌شده در سامانه تحت عنوان اصلاح و تصحیح اشتباه نیست.

تبصره (۴) ماده (۸) این قانون، جزء مأخذ «ج» تبصره ۹۶ - یارانه پرداختی دولت موضوع بند محاسبه عوارض سبز نیست.

تبصره ۹۹ - مؤدیان موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه هر دوره را مطابق نمونه‌ای که سازمان تعیین مینماید حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای دوره، تسلیم و عوارض را ظرف مهلت مزبور به حساب تعیین شده واریز نمایند. عدم تسلیم اظهارنامه در مهلت‌های مقرر موجب تعلق جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان دهم درصد (۹۶٪) عوارض موضوع این ماده می‌باشد و در صورت تأخیر در پرداخت عوارض، مشمول جریمه موضوع ماده (۲۵) این قانون می‌شود. واحدهای عضو سامانه مؤدیان ملزم به ارائه اظهارنامه موضوع این تبصره نبوده و سازمان به استناد فروش ابرازی آنها در سامانه مؤدیان، عوارض آلاینده‌گی را وصول میکند.

مالیات و عوارض شمار هگذاری و سائط نقلیه

ماده ۲۸ - شمار هگذاری انواع خودروهاي سبک و سنگین و موتورسیکلت، بر اساس رتبه انرژی آنها، که به تأیید سازمان ملی استاندارد ایران رسیده است، طبق نرخهاي مندرج در جدول زیر مشمول مالیات و عوارض سبز میباشد. مأخذ مالیات و عوارض موضوع این ماده، قیمت فروش کارخانه در مورد تولیدات داخلی و مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی برای خودروهاي وارداتی است.

تبصره ۹- مأخذ مالیات و عوارض موضوع این ماده برای انواع خودروهاي سبک و سنگین و موتورسیکلهای تولید داخل یا وارداتی تا پایان دیماه، توسط سازمان تعیین و برای اجراء در سال بعد اعلام میشود. مأخذ مزبور برای و سائط نقلیهایی که جدیداً تولید یا وارد میشوند، بلافاصله پس از تولید یا واردات توسط سازمان تعیین و اعلام میشود.